No. 158. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 5 en 6 Julij.

SCHUTTERIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, maken aan de belanghebbenden bekend, dat de Commissie, ingevolge art. 25 der wet, belast met het onderzoek nopens de al- of niet gegrondheid der redenen, welke tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst der schutterij zijn ingebragt, haare tweede gewone jaarlijksche zitting zal beginnen, op Donderdag den 16. *Julij* aanstaande, tot onderzoek van alle reklames, door dezelfde ingebragt, tegen hen, hetzelve betreffende personen, bij dit jaar, en door de voorgeschrevene Commissie, ingebragt, alsmede tot het onderzoek der nomen-verwisselaars; gelijk wij, die van het vermogt der schuttijtie gebruik willen maken, daarvan, met opgave van den voor te stellen persoon, binnen veertien dagen na dato dezes, en dus vóór of op den 14den July kennis behooren te geven aan de vormelde Commissie.

Wijders worden de daarbij betrokken personen geïnformeerd, dat zij, die bij de vorige schutterijen ingelijfd zijnde, hunne vijfjarige dienst, te gelijken van het tijdstip hunner primitieve inlijving, bij de thans bestaande schutterijen, hebben volbragt, alsmede zij, die langer dan vijf en minder dan zeven jaren bij de oude schutterijen hebben gediend, of in plaats van die persoonlijke dienst, gedurende vijf jaren of langer eene verhoogde contributie hebben betaald, dus verlangende dadelijk kunnen worden overgeschreven bij de vroegere schutterij; terwijl zij, die hun 35ste jaar hebben volbragt, of die door zevenjarige dienst aan de vroegere wet tot de schutterijen, hebben voldaan, of in 1825 zijn gedesigneerd, en dus thans hun jaren hebben gediend, zulke verkiezende, finaal kunnen worden ontslagen; waaron zij tevens ook thans aanspraak kunnen maken, de manschappen behoorende tot het tweede vijfde gedeelte der reserve, of dat gedeelte der schutterij, hetwelk ten gevolge der plaats gehad hebbende uitloting van 1829, op het jaar 1830 daarin zijn overgegaan.

Wordende de belanghebbenden ten overvloede uitgenoodigd, de schriftelijke bewijzen, tot staving hunner redenen van vrijstelling bij de wet gevorderd, binnen, voor zoo verre zulks niet alreeds geschied is, acht dagen te voren, ter Secretarie alhier over te leggen.

Kunnende de bij hunne inschrijving ongehuwden, voor zoo verre zij nog niet op einde der lijsten zullen zijn gebragt geworden, ingevolge art. 27 der wet den tijd mogten zijn gehuwd, de bewijzen van hun huwelijk, uiterlijk vóór den eersten Augustus eerstkomende, aan de Commissie volgens art. 34 der wet met het opmaken der rollen belast, ter hand stellen.

En zij eindelijk aan de gecancarneerde personen bekendheid gemaakt, dat zij zich stiptelijk op de door de gedachte Commissie van onderzoek, daartoe bepaalde dagen, voor dezelve zullen hebben te sisteren, als zullende daarna, behalve zulke redenen, als gebleken onwettig gehouden worden geene redenen tot vrijstelling te hebben, en voor een korte zij dienstpligtige nommers getrokken hebbende, niet vallen in de termen van art. 3, §§ *a*, *b*, *c*, *l*, *m*, en art. 4 der wet, bij de schutterij worden ingelijfd, tot zij in een volgend jaar binnen reklames op voorschreven voet zullen hebben doen gelden.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks, binnen deze Stad, te doen gebruikelijk is.

BREDA, den 1sten Julij 1835.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, brengen bij deze op verzoek van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie Opperbevelhebber dezer Vesting, ter kennisse der Ingezetenen en verder daartoe belanghebbenden, dat de Praktische Artillerie-exercitien, welke door de alhier in Garnisoen zijnde Artilleristen moeten worden gehouden, op *Donderdag den 9den dezer maand*, op de Oosterhoutsche-heide, eenen aanvang zullen nemen, en er alsdan dagelijks met geschut zal worden gevuurd op dezelfde plaats, alwaar zulks vroeger tot de oefening van de Kadetten der Koninklijke Militaire Akademie plaats had, namelijk van iets voorwaarts den zoogenaamden *Galgenberg* in de rigting van *Dongen*.

Met aanmaning op een iegelijk om daarop te attenderen, ten einde ongelukken te voorkomen.

BREDA, den 3den Julij 1835.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LAATSTE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische bladen melden dat de engelsche gezant, sir *Adair*, bij zijn vertrek *Leopold* een afscheidsgehoor heeft gehad, en door denselven tot ridder in de *Leopolds*-order was benoemd geworden. Sir *Adair* begeeft zich nogmaar Londen, om van daar tegen het laatst van July naar zijnen post te Berlijn op reis te gaan.

— Onder de belgische troepen heeft dezen dagen eene vrij algemeene beweging plaats, uithoofde van garnizoens-verwisseling ten gevolge dat de 5de bataillons der regimenten infanterie, die opgeheven zijn om volgens het jongst besluit de provinciale reserve te formeren, zich naar de hoofdplaatsen der provincien begeven, om aldaar te dien einde op nieuw georganiseerd te worden.

— Te Antwerpen waren heden (5 *Julij*) genoteerd: Belg. 100; O. Metall. 101⅞; Sp. *Guebhard* 42½; Perpet. 40⅝, ¼; Coupons 31¼, 32¼, 32; Id. Coupons 18; Uitgest. 16¼; 5; Nap. 90¼; Sicil. 93; Rom. L. 99¾; Id. te Antw. 97¼; Port. 33.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Julij.

De ministeriele bladen melden niets nadere van de Spaansche grenzen. Reeds heeft zich gisteren het gerucht verspreid, dat dezelfde telegrafische depeche, die de tijding overbragt dat de besetting van Bilbao zich den 27sten nog bleef verdedigen, andere minder gunstige berigten inhield, die door het gouvernement niet zijn openbaar gemaakt. De *Gazette* meent dat die berigten hoofdzakelijk melden, dat Portugalette door de karlisten stormenderhand is ingenomen, en de bezetting van Bilbao zich hoogstwaarschijnlijk den 27sten des avonds, of in den morgen van den 28sten zoude moeten overgeven. Volgens hetzelfde dagblad heeft don *Carlos* zelf het opperbevel over zijn leger aanvaard, en werden de operatien na den dood van *Zumala Carregui* met dezelfden ijver voortgezet.

De gewone berigten van de grenzen gaan niet verder dan den 25sten, en vermelden slechts dat de bevolking van Bilbao de besetting zoodig ondersteunde.

— De minister van buitenlandsche zaken heeft dagelijks conferentien met den Spaanschen gezant, en de heer *de Talleyrand* heeft gisteren wederom een bezoek bij den koning te Neuilly afgelegd.

— Het publiek ministerie heeft ten aanzien van den beklaagden *Recurchon* geconcludeerd, dat bij uithoofde van de belastende uitdrukkingen, zoo tegens den koning, als tegens het hof, overeenkomstig de bepaling van art. 222 van het wetboek van strafregt zou worden gecondemneerd. Men wil dat in de raadkamer op dezen eisch eene vrij onstuimige deliberatie is gevolgd, daar sommige leden van het hof der Pairs het misdrijf dadelijk wilden geëxtueerd hebben, anderen, om geen tijd te verliezen, het incidenteel in de principale zaak wenschten te voegen. Het eerste gevoelen heeft echter de overhand behouden, immers heden morgen is *Recurchon* tot vijf jaren gevangenisstraf en zijfduizend franken boete veroordeeld.

— Heden (1 *Julij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,25; pp tijd 108,50; 3 pCt. kont. 77,95; op tijd 78,45; Nap. metall. kont. 96; op tijd 96,35; Spanje Perpet. 40; Id. 3 pCt. 27¼; Cortes 34⅝; Id. Coupons 17½; Uitgest. 16¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Julij.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn woensdag te Rotterdam geveild: 475 kannisters 12,920 kranjangs en 263 kisten Java suiker. Alles is tot de volgende prijzen verkocht: No. 1—3, 263 kisten van *f* 39 tot 42¼; No. 4—8, 475 kan. *f* 35¾ tot 40½; No. 9—28, 12,920 kranjangs van *f* 30¾ à 35.

— Eergisteren is te Maassluis de tweede Hollandsche haringjager aangekomen, medebrengende 88 tonnen.

— Volgens berigt van den Helder is op den 2den July te Texel binnengekomen een Deensch oorlogschip, genaamd *Oxen*, kapit. *Horn*, komende van Fredrikshaven.

— Op den 26sten junij is het te Dundee 't huis behorende schip *Ceres*, in het Engelsche kanaal door eenen windvlaag omgeworpen, waardoor allen die aan boord waren verdronken, uitgenomen twee jongens, welke door een ander schip te Londen zijn aangebragt. Gedeelte is het vaartuig te Ramsgate binnen gesleept.

— Te Munster is den 29sten Junij het derde eeuwfeest, van de verdrijving der wederdoopers uit die stad, gevierd. Kerkelijke plegtigheden en optogten hebben hoofdzakelijk die feestviering uitgemaakt, welke des avonds besloten werd met eene illuminatie van den Lambertustoren, en vooral van de drie ijzeren kooijen op de torens, waarin de lijken der drie op den 29sten Junij 1535 [illegible]

gebragte aanvoerders, *Jan van Leijden*, *Knipperdolling* en *Krechting*, opgehangen zijn geworden.

— De bevolking van het Pruissische vorstendom Neuchatel beliep op het eind des vorigen jaars, volgens officiele opgave 56,073 zielen. Daaronder bevinden zich 13,099 Zwitsers uit andere kantons en 3304 vreemdelingen. Sedert het jaar 1833 is de bevolking met 689 personen aangegroeid. In het vorstendom telt men onder anderen 6386 horologiemakers (wier getal sints het jaar 1833 met 359 is vermeerderd) en 4028 kantwerkers (welk getal in hetzelfde tijdvak met 153 is verminderd). Gedurende het vorige jaar werden 1738 kinderen (143 meer dan in het jaar 1833) geboren, en er overleden 1633 personen, zijnde 311 meer dan in het jaar 1833.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Julij.

Het Russische gouvernement houdt zich ernstig bezig met de ontworpen plannen tot meerdere bevaarbaarmaking van den Dnieper en Duna, waardoor de gemeenschap met de oostelijke deelen des Rijks aanmerkelijk zal verlevendigd worden, en hetwelk overige [illegible] brengen, om in het Westelijk Azië handel en beschaving te bevorderen.

Bij keizerlijke Ukase van den 25 april is het reglement op de burgerlijke regten der belijders van de israëlitische godsdienst bekrachtigd, waarbij onder anderen de districten worden aangewezen in welke zij zich zullen kunnen nederzetten. In die beschikkingen straalt eene groote zorg voor de belangen dezer lieden en voor het geven eener behoorlijke opvoeding aan hunne kinderen.

— Uit Würzburg wordt van 26 junij gemeld, dat de onderscheidene wachtposten sedert eenige dagen werden beleedigd, ja zelfs mishandeld, dat onder andere een soldaat door de hand was geschoten. De manschap ten gevolge hiervan beter op hare hoede zijnde, gelastte het den 24sten, toen aan wachtpost door een hagelbui van steenen werd getroffen, een der onrustmakers te vatten en aan de bevoegde magt ter bestraffing over te leveren.

— Men meldt uit Gotha dat de van Frankfort verwachte diligence dezer dagen nabij Eisenach door de wrijving en de warmte der atmosfeer in brand is geraakt, zoodat men in allerijl de goederen moest afladen.

— Z. K. H. Prins *Willem* van Pruissen, broeder des konings en gouverneur van Mentz, onlangs op zijnen nieuwen post te Mentz gekomen, zou den 26sten ll. een bezoek aan het groothertoglijk Darmstadt's hof afleggen; later begeeft dezelve zich in gezelschap van den landgraaf van Hessen-Homburg naar Silezien, om de wapenoefeningen bij Kalisch bij te wonen.

— Het te Freiburg uitkomend Badensche Volksblad, zal met den 1sten dezer ophouden te verschijnen. De redactie heeft met de volgende bewoordingen afscheid van het publiek genomen: "Het eenige in Zuid-Duitschland verschijnende oppositie-blad is thans nog de te Stuttgardt uitgegeven wordende *Duitsche Courrier*, waarin onze geabonneerden en korrespondenten een met hunne denkwijze overeenstemmend orgaan zullen vinden."

— De *Zürcher Zeitung* zegt in een artikel over de vermoedelijke gevolgen der aansluiting van Baden aan de groote tolvereeniging voor de Zwitsersche belangen, het volgende:

» Naar mate het buitenland zijne grenzen voor onze voortbrengselen meer sluit, ontwikkelt zich ook onze nationale geest. Uit alle kantons gaan stemmen op, dat vaderlandschgezinde mannen zich vereenigen mogen, om aan den invoer van zoo vele duizenderlei overbodige dingen, waardoor wij aan het buitenland millioenen schats betalen, paal en perk te zetten, en wel niet door verbodswetten of tolsteleels, maar door vrijwillige onthering. Dat ieder Zwitser zulke vereenigingen door zijne deelneming ondersteune; aan mannen, die dezelfde oprigting ondernemen, zal het in geene gemeente ontbreken."

— Berigten uit Scutari van de Bosnische grenzen afkomstig, luiden voor de bewoners dier ongelukkige stad weder minder gunstig dan de van elders schoon onder dezelfde dagteekening ontvangen berigten. Volgens deze laatste was de pacha steeds meester gebleven van de citadel, de buitenwerken en den bazar, en waren alle pogingen der inwoners om zich van dezen laatsten meester te maken vruchteloos gebleven; de gehoopte bijstand van de zijde van *Tafil Buzi* was niet nog komen opdagen; de uit de stad gevlugte inwoners zouden in hunne vertwijfeling de rustig gebleevene berghewoners, die door de Albanezen Miriditi genaamd worden, bewogen hebben, eene deputatie aan den pacha te zenden, waarbij hunne onderwerping onder belofte eener volkomene vergiffenis aangeboden werd, doch de pacha zou dit aanbod afgeslagen en de uitlevering van de hoofden der insurgenten gevorderd hebben. Volgens dit berigt kon men de onderneming der ingezetenen als mislukt beschouwen en zouden dezelve weldra gedwongen zijn zich aan den pacha te onderwerpen.

— Uit Konstantinopel schrijft men van den 9 dezer, dat aldaar een adjudant van den britschen admiraal *Rowley* was aangekomen met depêches voor lord *Ponsonby*, die terstond daarop drukke onderhandelingen met den Reis-Effendi had aangeknoopt, welke weder betrekking zouden hebben op de weigering van *Ibrahim*-pacha om de engelsche stoomvaart op den Euphraat toe te laten.

Uit Konstantinopel wordt verder bericht, dat de [illegible] lange gestorven hoofd der Armenische kerk, tot patriarch benoemd is *Erksardschi Oglu Kiskor*, van de Armenische congregatie te Weenen, na in die betrekking met den gebruikelijken ceremoniel door de Porte is bekleed geworden.

— Te Weenen waren den 25sten junij genoteerd: 5 pCt. Metall. 101⅞; 4 pCt. 97¼; Bank-actien 1345.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Julij.

In het Hoogerhuis is door lord *Melbourne* aangekondigd, dat voor het sluiten der zittingen ook een ontwerp van wet op de gemeentebesturen in Ierland aan het Parlement zal worden voorgelegd.

Lord *Duncannon* heeft in die zitting de hoop geuit, dat de nieuwe parlements-gebouwen binnen den tijd van twee jaren zoo ver zullen gevorderd zijn, dat zij tot dat doel gebezigd kunnen worden.

Maandag heeft de heer *O'Connell* zich in het Lagerhuis beklaagd, dat aangaande het beloofde ontwerp van een nieuw stelsel van iersche armenwetten tot heden toe niets vernomen werd, met bijvoeging dat, indien zulks niet binnen weinige dagen geschiedde, hij zelf dienaangaande een ontwerp zou ter tafel brengen. Daarop is tusschen hem en den heer *R. Inglis* een hevige twist ontstaan, wegens beleedigende uitdrukkingen, die zij elkander in de vorige bijeenkomst, bij een gesprek over den end der toenmaals-behandelde feden, hadden toegevoegd, zoodat de spreker verpligt was een einde aan den strijd te maken, onder betuiging van beide partijen dat zij die kalmte hadden uit het oog verloren, die de beraadslagingen van het Huis altijd behoorde te kenschetsen.

Voorts is de wet op de huwelijken der Room-sch-Katholijken in Ierland ten derdenmale gelezen en aangenomen, terwijl het Huis met de aanneming van die op de municipale besturen tot het vijftiende artikel vorderde.

Gisteren zijn de beraadslagingen over die wet tot artikel drie-en-twintig voortgezet. De pogingen van sir *R. Peel* en lord *Stanley* om in twee der voorgeslagen bepalingen gewigtige wijzigingen te maken, mislukten, ofschoon beiden eene talrijke minderheid op hunne zijde telden. De voorslag van sir *R. Peel* strekte om te bepalen, dat in steden, welke in quartieren verdeeld zijn, niemand lid van het gemeentebestuur zou kunnen wezen, dan die duizend ponden sterling aan eigendom bezat of twee honderd en vijftig ponden in de armenbelasting stond aangeslagen, terwijl [illegible] voor de overige plaatsen op de helft [illegible]. De ministerieelen verheugen zich over het mislukken dezer wijziging, die zij meenen dat grootelijks gestrekt zou hebben om de werking der gehele wet te verzwakken. Het amendement van lord *Stanley* was betrekkelijk op den tijd der aftreding van het derdendeel der gemeenteraden, die bij de wet op een jaar bepaald is, hetwelk hem te kort voorkwam.

— De Lord-Luitenant van Ierland heeft aan al de gemeentebesturen in dat gewest eene circulaire afgezonden, waarbij zij vermaand worden alle openbare optogten te voorkomen, die wederom aan de partijzucht kunnen geven.

In het Westen van dat land blijft toenemend gebrek heerschen. Duizende huisgezinnen missen alle behoorlijk voedsel en zijn genoodzaakt zich met schelpvischen en ruwe groenten bij het leven te houden. De commissie, die benoemd is om middelen uit dezen nood te beramen, heeft zich verpligt gezien bekend te maken, dat de gewone hulpbronnen bijna uitgeput, en dat de ellende in een volgend jaar nog grooter zal wezen; zoo niet eenig uitgebreid plan bedacht en in werking gebragt wordt, om den armen werk te verschaffen.

— Men heeft hier berigten uit Mexico tot den 7den Mei. Volgens het rapport van den secretaris van staat aan het Congres, waarvan de zittingen den 30sten April geëindigd waren, stond de republiek in de beste verstandhouding met de [illegible] Mogendheden, en had men uit Spanje [illegible] ontvangen tot herzienning der handelsbetrekkingen tusschen de beide landen, hetwelk beschouwd werd als een voorbode der spoedige erkenning van Mexico's onafhankelijkheid.

De oproerige bewegingen, te Zacatecas uitgebroken, schenen zich tot meerdere provincien te hebben uitgestrekt en *Santa Anna* in de achting van het volk aanmerkelijk gedaald te wezen. De stellingen van den generaal *Alvarez*, die aan het hoofd der opstandelingen is, werden als zeer gunstig beschouwd.

— Ook in Peru is het ver van rustig. De oproerige generaal *Salaverry* heeft den 24sten Februarij de hoofdstad Lima [illegible], welke zij door de gouvernements-troepen was verlaten, die bij het afgaan der berigten aanzienlijk versterkt werden, ten einde, zoo mogelijk, de plaats te heroveren.

MEENINGEN.

Onder de meeste onmiddelijkheid bevorderende zaken behoort ongetwijfeld het spel; overbekend is het, dat van alle ondeugden de zucht tot het spel de verderfelijkste van alle is. Van de verschillende soorten van spel behoort de loterij het eerst genoemd te worden, vooral de zoodanige, wier inrigting ook de deelneming der mindere standen aan dezelve toelaat. Daarom is die dan ook afgeschaft gewórden in het koningrijk der Nederlanden, en slechts de minder schadelijk bevondene, of zoogenaamde *Hollandsche*, in tegenoverstelling der *Belgische*, *Fransche* of *Genuesche* (deze drie benamingen voert zij toch) is bij ons behouden gebleven. Of die *Hollandsche* loterij evenwel niet nu en dan eveneens onheilen aanbrengt, en of het nadeelige derzelve in verhouding tot het voordeel dat zij aan de schatkist aanbrengt, wel zoo groot is als men soms zou willen opgeven, laten wij hier in het midden, wij gelooven het ook niet. De wezenlijk verderfelijke is de Fransche loterij, omdat zij, aan de minstvermogenden gelegenheid gevende tot deelneming aan dezelve, de winzucht bij de lagere standen opwekt en aanmoedigt, en de deur openstelt tot het laten binnentreden van allerlei ondeugden. Ook de Fransche regering heeft reeds eindelijk oudangs besloten, die soort van loterij af te schaffen; doch waartoe halve maatregelen genomen? Waarom ook toen niet het voorstel van den Heer Lefrand in overweging genomen, om ook de speel- en dobbelhuizen op te heffen? Het is wel waar, dat door die speelhuizen aanzienlijke sommen in de schatkist worden gestort; maar zal het blijven bestaan dier poelen des verderfs niet gelijke gevolgen blijven hebben, als de aldaar met 1 Januarij 1836 buiten werking gesteld werdende loterij? Het komt ons voor, alsof men maatregelen van voorbehoeding nam tegen de *Cholera*, maar de [illegible] tot binnendringen.

Lord Mahon heeft in het Lagerhuis, handelende over het door Engeland te verleenen hulpkorps, wel wat hard gesproken, doch niet te min de waarheid gezegd. Een soldaat, die vreemde belangen, in een vreemd land en om vreemd loon wil gaan dienen, en zich daarvoor laat werven, is altijd een *huurling*, al wordt het nog zóó fraai ingekleed. De Vergadering heeft het gezegde van Lord Palmerston naar verdienste gegispt met een spottend gelach, toen deze beweerde, dat hij in die vrijwilligers slechts *warme aanklevers der constitutionele begrippen* zag. — Zijne Exc. scheen vergeten te zijn, dat de aanlokkelijke handgelden, de toegestane soldijen bij het gaan en wederkeeren, de pensioenen ook voor de achtergelatene betrekkingen, in geval van vermindering of sneuvelen in vreemde dienst, onverminderd de beloofde Spaansche soldij en beloonigen, wel de *causa movens* alleen zal geweest zijn, die het besluit van dienstneming deed [illegible].

Zoo als wij vroeger opmerkten, schijnt het ook te zullen gebeuren: geene regtstreeksche interventie tegen den wil der Noordsche mogendheden; doch het schijnt (en dit zoude waarlijk wenschelijk zijn), dat men zich aan de protesten dier mogendheden in 1835 iets meer laat gelegen leggen, dan aan de traktaten van Parijs en Weenen in 1830. Wat kan hiervan oorzaak wezen? Waren in 1830 de Noordsche mogendheden dan minder sterk, of waren zij misleid omtrent den waren staat der zaken; of wat kon haar toch bewegen, om het met zóó veel moeite en zorg in 1815 opgerigte, toen zoo schenddadig uit één te laten scheuren, ten koste van regt en billijkheid? De vraag is niet, of men in 1815 beter had kunnen doen, maar of men het krachtens die traktaten bestaande en verrigte, ter goeder trouw, straffeloos mogt laten schenden? — De interventie in de Spaansche zaken, zoo als die nu besloten is, onder schijn van geen geweld te willen aandoen aan eene vreemde Natie, zal zoo wij hopen eindelijk de oogen openen en doen zien, welke soort van Vrijheid eigenlijk bedoeld wordt, als men spreekt van liberale beginselen en regeringsvormen. Het is, maar onder eenen anderen naam en op eene eenigzins kleinere schaal, het aantasten der vrijheden des volks en der mildere slaafsregelingen, zoo als het Fransche volk uit louter menschenmin en ware broederliefde tot andere volken in 1796 ook aan ons de door hetzelve genotene weldaden kwam opdringen. — Dat Lodewijk Philips tot geene openlijke interventie besluit, en toch troepen naar Spanje zend, is ligt te verklaren; hij wenschte gaarne de Noordsche mogendheden tot vrienden te houden, en toch zijne burgerlijke kroon te bewaren. Zoo tracht hij ook het systema van het *juste-milieu* in de buitenlandsche betrekkingen aan te kleven, zoo als zijne ministers zulks in zijnen naam in de binnenlandsche zaken vasthouden. En toch de spreuk, *men kan geen twee heeren dienen* is eene onloochenbare waarheid, die altijd, hetzij dan eens wat vroeger, dan eens wat later, bevestigd is geworden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

De nieuw uitgekomene werken, in de verloopene maand tot onze kennis gekomen, waarop wij de aandacht onzer Lezers meenden te moeten vestigen, zijn de volgende:

LAND- en VOLKENKUNDE. — Over de nog weinig bekende Noordwestelijke streken van *Amerika* is thans een schat van natuurhistorische, ethnographische en statistische berigten aan het licht gebragt in de *Erste Reise nach dem nördlichen Amerika in den Jahren 1822 bis 1824, von Paul Wilhelm, Herzog von Würtemberg* (Stuttgart, Pr. 2 Thlr.), bij het werk is eene Kaart gevoegd, vervaardigd naar de te *Philadelphia* in 1823 bij *Carey* en *Lea* uitgekomene kaart van *Louisiana* en geeft een volkomen hydrographisch overzigt van de *Mississippi* van 33° br. af.

GESCHIEDENIS. — Het vierde deel zigt het licht van *l'histoire du Seizième siècle par M. Paul Lacroix* (le bibliophile Jacob). Te gelijker tijd wordt de verzameling van Kronyken voortgezet, welke dezelfde Schrijver over het door hem behandelde tijdvak uitgeeft, en welke als 't ware de bewijsstukken bevat, van 't geen hij in zijn werk heeft voorgedragen.

Voor de kennis der oude, nog in een gehrugzinnig duister gehulde geschiedenis der *Ethiopiërs*, in zoo nauw verband staande met die van *Egypte* en der geheele oude wereld, is van belang geweest eene reis in die streken gedaan door den Engelschman Hoskins. De uitkomsten zijner onderzoekingen zijn door dezen reiziger in 't licht gegeven in een werk: *Travels in Ethiopia, above the Second Cataract of the Nile* in 4to. Hoskins tracht, onder anderen, het gevoelen te bestrijden, dat de puinhoopen van *El Owaïb* die van het oude *Meroë* zijn. De weinige fragmenten, welke bij de Ouden over de Geschiedenis van *Meroë* gevonden worden, zijn door den Schrijver bijeengezameld, en al wat er met eenige zekerheid omtrent dat groote Rijk der oude wereld kan worden aangenomen, vindt men in het werk van Hoskins uiteengezet.

Door sommige Fransche tijdschriften wordt met grooten ophef gewag gemaakt van het werk van den Kolonel Eugène Labaume, *Histoire Monarchique et Constitutionelle de la Révolution Française*, waarvan twee deelen het licht zien. Ook dit werk is, als zoo vele andere historische werken, welke men in de laatste jaren heeft zien verschijnen, eene poging, om de Geschiedenis te doen dienen tot verdediging van een staatkundig stelsel. Hij zulk een doel heeft men weinig onpartijdigheid te wachten. Tot eene proeve van het juist oordeel van den schrijver zal, behalve den titel, deze reeds bijzonderheid volstaan, dat hij de Aristokratie van *Venetië* beschrijft als eene weldadige en verlichte instelling, en de Venetiaansche regeringsvorm als het beste en vrijzinnigste stelsel van volksvertegenwoordiging.

Van de belangrijke *Geschiedenis van het Nederlandsche Zeewezen* van Mr. J. C. de Jonge is het eerste stuk des tweeden deels verschenen.

BIOGRAPHIE. — Te *Stuttgard* wordt in 't Hoogduitsch uitgegeven eene gallerij van heroemde Joden. Het werk wordt geschreven door Spazier en Berza. Van hetzelve zijn drie aflevringen verschenen, bevattende 4 levensbeschrijvingen met portretten. Elke levensbeschrijving wordt voorafgegaan door een overzigt van den staat, waarin zich de Joodsche natie bevond op het tijdstip, waarin de man leefde, die het onderwerp is van het volgende levensberigt.

TAALKUNDE. — In den jare 1831 heeft de Heer Bianchi te *Parijs* uitgegeven een Fransch-Turksch Woordenboek, ten dienste vooral van Handelaars en Zeevaarders. Thans is van dezelfde hand in 't licht gekomen een Turksch-Fransch Woordenboek.

De Hoogleeraar Hamaker heeft zijne hoogstbelangrijke openbare voorlezingen over het Sanskrit in 't licht gegeven onder dezen titel: *Akademische Voorlezingen over het nut en de belangrijkheid der grammatikale vergelijkingen van het Grieksch, het Latijn en de Germaansche tongvallen met het Sanskrit.* (*Leiden bij van der Hoek*).

De Heer P. P. Roorda van Eisinga heeft uitgegeven een *Algemeen Nederduitsch en Javaansch Woordenboek, in de Kromonsche, Ngoko-, Modjo-, en Kawische taal, met geographicerde tafel*, en hetzelfde werk *naar de Nederlandsche alphabetische volgorde gerangschikt*, (beide te *Kampen bij van der Hulst*).

De opmerking ook van den Nederlandschen taalbeoefenaar verdient de eerste aflevering der *Altdeutsche Blätter von Mor. Haupt und Heinrich Hoffmann*. (Leipzig, Pr. 16 gr.) In dezelve vindt men onder anderen een Nederduitsch gedicht en eenige oud-hollandsche spreuken, beide uit een Haagsch Handschrift van het begin der 15de eeuw.

FRAAIE KUNSTEN. — Ten einde te verhoeden, dat deze of gene kunstvriend hier te lande, op den titel afgaande, in verzoeking komt zich het werk aan te schaffen: *Uebet Niederländische Kunst* enz. door *Ad. C. Nilson* te *Augsburg* gedrukt, zij berigt, dat dit werk eene bloote en dorre compilatie uit vroegere werken is. „Reeds het eerste Artikel over *Hubert en Johan van Eyck*, zegt een geacht Duitsch Tijdschrift, is voldoende, om den lust tot verder lezen te benemen."

Er zijn reeds meerdere proeven genomen of aangekondigd van een Encyclopedisch Toonkundig Woordenboek. Het volgende verdient opmerking als de zamenwerking van verschijdene vaderlandsche toonkunstenaars. *Encyclopädie der gesammten Musikalischen Wissenschaften, oder Universal-Lexicon der Tonkunst. Bearbeitet von M. Fink, de la Motte Fouqué, Dr. Grossheim, Dr. Heinroth, Prof. Marx, Dir. Naue, G. Nauenburg, L. Rellstab, Ritter v. Seyfried, Prof. Weber, Baron v. Winzingerode m. A. und dem Redacteur Dr. Gustav Schilling.* De bearbeiders hebben hunne taak, naar ieders bijzondere bekwaamheid verdeeld: zoo behandelt Fink te *Leipzig* al wat tot de Geschiedenis behoort, Marx te *Berlijn* de contrapunct, Nauenburg in *Halle* de theorie van het gezang, Weber te *Göttingen* de akoestyk enz.; de Redacteur heeft zich de behandeling der Hebreeuwsche muzyk en het mathetische gedeelte van het werk voorbehouden. Het eerste deel is verschenen, bevattende de letter A en een gedeelte van B. (*Stuttgart*, Pr. bij inteekening 2 Thlr.)

GENEES- en HEELKUNDE. — Het geschil over de voortreffelijkheid der lithotritie boven de lithotomie is bij de Akademie der Geneeskunde te *Parijs* in onderscheidene zittingen een onderwerp van ernstige raadpleging en redetwist geweest, waarvan de bijzonderheden thans aan het daglicht worden medegedeeld in het *Rapport et discussions de l'Académie royale de Médecine sur la Taille et la Lithotritie.*

Het vraagpunt omtrent het al of niet zuiver ontstekingaardige van de Croup is door Dr. van HAGEN in *Duderstadt* op eene verdienstelijke wijze behandeld in een werk: *der kornige Croup* etc. (Göttingen, fr. 1 Thlr.). De schrijver onderscheidt namelijk vier wijzigingen van de croup: de Katarchale of eenvoudige (*Asthma Millari Sinuosum*); de Spasmodische (*A. Spasmodicum S. Mislari*); de ontsteekbare (*A. acutum irritabile*); de verlammende (*A. acutum torpidum S. paralyticum*). Daar de schrijver geen genoegzame literarische hulpmiddelen bezat, om ook de nieuwste werken over zijn onderwerp te kennen, zoo heeft, op zijn verzoek, Dr. L. A. KRAUS het werk met physiologisch-nosologische aanteekeningen voorzien, welke eerlang afzonderlijk, meer uitgebreid, het licht zullen zien.

De tweede afdeeling is verschenen van het verdienstelijk *Lehrbuch der vergleichenden Anatomie von Rudolph Wagner*. (Leipz. 1 Thlr. 12). De Schrijver heeft de Morphonomie, welke hij voornemens was, aan het einde des werks te plaatsen, weggelaten, en voor een afzonderlijk werk bewaard.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 3den Julij*.

TARWE. — Prijshoudend: 125 ℔ O. bonte Pools. *f* 175; - 123 O. Rost. *f* 140 bij partij; - 127 O. Rhijn *f* 145 bij partij; - 127 O. Rost. *f* 160; - 130 fijne Bovelands. *f* 163; - 128 geringe O. bonte Pools *f* 175. [illegible] 118 ℔ Overijss. *f* 130; - 119 O. Munst. *f* 128; - [illegible] 116 Archang *f* 142; - 124 N. Drents. *f* 140.

GARST. — Goeden handel: 102 ℔ Vriess. zomer *f* 110; - 111 O. Deens. *f* 102; - 111 N. Holst. *f* 130.

HAVER. — Stil: 81 ℔ Dijke *f* 86.

BOEKWEIT. — 112 ℔ O. Holst. tot *f* 88 verkocht.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 3den Julij

	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers 4 uur.
NEDERLAND. pCt.			
Werk. Schuld 2½	55 2/16	55⅜	55⅜
Ie dito dito 5	101½	101¼	101¼
IIde dito dito	1⅛		
IIIde dito dito	25⅛	25⅛	25⅛
Kapitaal Synd. 4½	94⅝	94¾	94¾
Dito dito 3½	80		
Schatkistbil. 4			
Hand.-Maats. 4½	108⅛		
Nieuwe Dito. 4½	102⅛		
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Per R. E. Ams. 5	40⅞	41 3/16	41⅛
Dito *f* 1000. 3	26⅝	26⅝	26⅝
Cert. Over Leg 4			
Fransche Uitg.	16⅛	16⅛	16⅛
Cert. R. Lond. 5	30⅞	31¼	30 15/16
Engelsch. Uitg.			
PORTUGAL.			
Obl. te Lond. 5			
Dito dito 3	58½		
NAPELS.			
Certific. *L. & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4 uur.
pCt.			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	104⅛		
Dito 1822 5			
Cert. dito 1822 5	99½		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig 6	68	68⅛	
Certific. dito. 6	70⅜		
POLEN.			
Aand. L. fl. 300			
PORTUGEL.			
Dito dito R. 50.	109½	110	109¾
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. . . . 5	98⅞	99	
Dito L. gen. . . 5			
Dito. 2½	55¼		
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito. 4	90¾	90⅞	90⅞
Cert Stadsb. 2½			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.			
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	84¾		

J. VAN GINNEKEN,

OPENBAAR NOTARIS, RESIDEERENDE TE TETERINGEN,

als daartoe gecommitteerd, zal, ten verzoeke van de gezamenlijke Erfgenamen van wijlen ADRIAAN SCHOENMAKERS, gewoond hebbende en overleden te Teteringen, op den voet en wijze bij de Wet van den 12den Junij 1816 bepaald, op Maandag den 13den Julij 1835, ten huize van WILLEM BLOM, in *den Zandberg*, onder Teteringen, provisioneel; en *viertien* dagen daarna, zijnde Maandag den 27sten derzelve maand, ten huize van CORNELIS VERDAASDONK, in *den Rotkam*, bij de Kerk te Teteringen, definitief, beide dagen des namiddags ten *twee* uren, publiek veilen en verkoopen, de navolgende Onroerende Goederen, als:

1e *Koop:* Een STEDE, bestaande in eene Huizinge, Kamer, Stal, Schuur en Karkooi, met Hof, Boomgaard, Dries, Bouwland en Erve daaraan behoorende, staande en gelegen aan elkanderen op den Molengracht onder Teteringen, te zamen groot 1 bunder, 14 roeden en 54 ellen, kadaster sectie D, n°. 174 tot en met n°. 178.

Idem. Een perceel HEIDE, gelegen op Leindonk, in Bavel, onder Ginneken, groot 29 roeden, 60 ellen, kadaster sectie B, n°. 561.

2e *Koop:* Een Perceel BOUWLAND, gelegen op den Molengracht aanpalend, groot 69 roeden en 10 ellen, kadaster sectie D, n°. 173.

3e *Koop:* Een Perceel BOUWLAND, een oude gemaand *het Bunder*, gelegen als voor, groot 1 bunder, 54 roeden en 40 ellen, kadaster sectie D, n°. 130.

4e *Koop:* Vier Percelen BOUWLAND, aan elkanderen gelegen als voor, in het Hooghout, groot 1 bunder, 64 roeden en 10 ellen, kadaster sectie D, N°. 256 tot en met 259.

5e *Koop:* Een Perceel HOOILAND, genaamd *het Binnenland*, gelegen in den Polder de Krouwelaar, onder Teteringen, groot 1 bunder, 16 roeden en 90 ellen, kadaster sectie E, n°. 16.

6e *Koop:* Een perceel HOOILAND, genaamd en gelegen als voor, groot 69 roeden en 90 ellen, kadaster sectie E, n°. 15.

7e *Koop:* Twee percelen HOOILAND of BEEMDEN, gelegen in den Polder Grazendonk, in den Zandberg, onder Teteringen, te zamen groot 1 bunder en 24 roeden, kadaster sectie D, n°. 26 en 27.

8e *Koop:* Een Perceel BOUWLAND, genaamd *de Raamakker*, gelegen in de Ramen te Heusdenhout, onder Ginneken, groot 67 roeden en 80 ellen, kadaster sectie A, n°. 256.

9e *Koop:* Een perceel HEIDE, genaamd *de Laat*, tusschen den Bikberg en den Aard, gelegen op Leindonk, te Bavel, onder Ginneken, groot 1 bunder, 59 roeden, kadaster sectie G, n°. 109.

10e *Koop:* Een perceel HEIDE, gelegen als voor, groot 77 roeden en 90 ellen, kadaster sectie C, n°. 110.

11e *Koop:* Een perceel HEIDE, gelegen als voor, groot 94 roeden en 90 ellen, kadaster sectie B, n°. 442.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van den Notaris voornoemd.

Alles breeder bij gedrukte Billetten omschreven.

Zegt het voort.

Op Dingsdag den 14den Julij 1835, provisioneel, en den 28sten dito, definitief, beide des avonds om 5 ure, ten herberge van W. C. KNAAP, te Raamsdonk, zal de Notaris VAN DER MEER, publiek, en voor alle man, in 4 partijen en in massa veilen:

¼ in het REGT VAN BEPLANTING, van een gedeelte van den Grooten Weg der eerste klasse n°. 3 en 7, en wel van de scheiding bij de Oude Maas, onder Raamsdonk, tot aan Teteringen en gedeeltelijk van Breda tot aan den Moerdijk.

Nadere onderrigting te bekomen bij den Notaris en bij J. P. G. VAN DER MEER, te Raamsdonk.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Julij 1835.

Van *Middelburg*.		Van *Rotterdam*.	
Dingsdag den	7, 's morg. 8½ uur	Maandag den	6, 's morg. 12 uur
Vrijdag	10, " 11½ "	Woensdag	8, " 5 "
Zondag	12, " 4½ "	Zaterdag	11, " 6½ "

De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te 's-Hage, hebben uitgegeven en debiteren met veel succes:

VOORPOSTENDIENST DER LICHTE KAVALERIJ. *Mijne Herinneringen* door F. DE BRAUER, uit het fransch vertaald door een' Officier der Ligte Kavalerij, opgedragen aan Zijne Excellentie den Heere Jonkheer A. DE TIDT, Minister van Oorlog; gr. 8°, velijn papier *f* 2,50.

EN SOUSCRIPTION

chez BROESE & COMP., *Libraires à Breda.*

DICTIONNAIRE

DE

L'ACADÉMIE FRANÇAISE

DERNIÈRE ÉDITION, à PUBLIER EN 1835,

en 2 vol. très grand in 8° de 3000 à 3500 pages par volume.

Édition revue, modifiée corrigée et considérablement augmentée par MM. les Membres de l'Académie Française.

l'On peut s'en procurer chez les susdits Libraires le *Prospectus* et le *Specimen* gratis. Demandes *franc de port*.

EN VENTE, CHEZ LES MÊMES:

I. H. CLOQUET, *Traité d'anatomie descriptive*, redigé d'après l'ordre adopté à la faculté de médecine à Paris; augmenté 1° de *Notes extraites* des meilleurs ouvrages de medecine, par le Dr. *Meisser*; 2° d'un *Traité de préparations anatomiques*, d'après *Fr. Blandin*, par *Prière-de-Beaumont*; 3° de l'*abrégé de l'anatomie topographique* ou *anatomie des régions*, par les mêmes; 4° *d'un Atlas* de 15 planches in folio, dessinées par [illegible]. 8°. Pap. vélin. PRIX . . . . . *f* 10.—

Tous les exemplaires seront numérotés et signés par l'auteur. . . . 8.—

II. LA REVUE UNIVERSELLE, Bibliothèque du monde et de l'homme politique au XIXe siècle, 4e année, prix de l'Abonnement par an . . . . . *f* 20.—

La première livraison est en vente. Il parait une livraison d'un quart de vol. gr. in 8°., tous les 15 Jours.

III. LEÇONS FRANÇAISES DE LITTÉRATURE ET DE MORALE, par MM. *Noel et de la Place*, *quatrième édition*, augmentée de notes, d'une liste biographique des auteurs cités, et d'un résumé de l'histoire de la littérature française par *A. Pierre*, 1835, 1 beau vol. très gr. in 8°, papier vélin . . . *f* 3,50.

IV. De la Démocratie en Amérique, par *Alexis de Tocqueville*, Avocat à la cour royale de Paris, orné d'une carte d'Amérique, 2 vol. in 18. . . . . *f* 2,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.